

PATVIRTINTA

Viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos
apskaitos instituto standartų tarybos
2003 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1

2-ASIS VERSLO APSKAITOS STANDARTAS „BALANSAS“

(Žin., 2004, Nr. 20-616)

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šio standarto tikslas – nurodyti, kaip turi būti pateikiama, klasifikuojama ir atskleidžiama informacija apie įmonės turtą, nuosavą kapitalą ir įsipareigojimus.

2. Standartas nustato balanso sudarymo tvarką ir pavyzdines formas (išskyrus konsoliduotų balansų). Standarte nustatyti reikalavimai, pagal kuriuos sudarytą balansą būtų galima palyginti su kitais pagal Verslo apskaitos standartus parengtais balansais.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Atidėjimas – įsipareigojimas, kurio galutinės padengimo sumos arba įvykdymo laiko negalima tiksliai nustatyti, tačiau galima patikimai įvertinti.

Balansas – finansinė ataskaita, kurioje parodomas visas įmonės turtas, nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai paskutinę atskaitinio laikotarpio dieną.

Ilgalaikis turtas – turtas, kuris naudojamas įmonės ekonominei naudai gauti ilgiau nei vienerius metus ir kurio išigijimo vertė ne mažesnė už įmonės nusistatytąją.

Ilgalaikis įsipareigojimas – įsipareigojimas, už kurį įmonė privalės atsiskaityti vėliau nei per vienerius metus nuo balanso sudarymo datos.

Įsipareigojimas – prievolė, atsirandanti dėl atliktų ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, kuri turės būti įvykdyta ir kurios dydį galima objektyviai nustatyti.

Metinė finansinė atskaitomybė – finansinė atskaitomybė, parengta apibendrinus įmonės finansinių metų duomenis.

Nuosavas kapitalas – įmonės turto dalis, likusi iš viso turto atėmus įsipareigojimus.

Perkainojimo rezervas (rezultatai) – nuosavo kapitalo pasikeitimas dėl ilgalaikio materialiojo turto ir finansinio turto perkainojimo.

Rezervas – laikinasis (tikslinis) pelno panaudojimo apribojimas, skirtas savininkų numatytiems tikslams.

Trumpalaikiai įsipareigojimai – įsipareigojimai, už kuriuos įmonė privalės atsiskaityti per vienerius metus nuo balanso sudarymo datos arba per vieną įmonės veiklos ciklą.

Trumpalaikis turtas – turtas, kurį įmonė sunaudoja ekonominei naudai gauti per vienerius metus arba per vieną įmonės veiklos ciklą.

Turtas – materialiosios, nematerialiosios ir finansinės vertybės, kurias valdo ir naudoja ir (arba) kuriomis disponuoja įmonė, ir kurias naudojant tikimasi gauti ekonominės naudos.

Veiklos ciklas – laikotarpis nuo veiklos procese naudojamų atsargų įsigijimo iki jų realizavimo už pinigus arba už lengvai pinigais paverčiamą priemonę.

III. INFORMACIJOS PATEIKIMAS BALANSE

3. Balanse pateikta informacija turi išsamiai ir teisingai parodyti įmonės turto, nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų būklę. Balanse turi būti pateikta tokia informacija:

- 3.1. nematerialusis turtas;
- 3.2. materialusis turtas;
- 3.3. finansinis turtas (išskyrus 3.5 ir 3.6 papunkčiuose nurodytas sumas);
- 3.4. atsargos ir nebaigtos vykdyti sutartys;
- 3.5. gautinos sumos;
- 3.6. pinigai ir jų ekvivalentai;
- 3.7. kapitalas ir rezervai;
- 3.8. finansinės ilgalaikės skolos;
- 3.9. trumpalaikės prekybos skolos ir kitos trumpalaikės mokėtinos sumos;
- 3.10. pelno mokesčio įsipareigojimas;
- 3.11. atidėjimai.

IV. TURTAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI

4. Balanse turtas ir įsipareigojimai skirstomi į ilgalaikius ir trumpalaikius.

5. Ilgalaikiam turtui priskiriamas nematerialusis, materialusis ir finansinis turtas.

6. Trumpalaikis turtas – turtas, kurį tikimasi realizuoti arba sunaudoti per vienerius metus nuo balanso sudarymo datos arba per vieną įprastinį įmonės veiklos ciklą. Trumpalaikiam turtui priskiriamos atsargos, nebaigtos vykdyti sutartys, per vienerius metus gautinos sumos, pinigai ir jų ekvivalentai, kurių naudojimo laikotarpis nėra ribotas, bei kitas turtas, kuris atitinka trumpalaikio turto apibrėžimą.

7. Ilgalaikiai įsipareigojimai yra tie, kuriuos įmonė turės įvykdyti vėliau nei per ateinančius vienerius metus nuo balanso sudarymo datos. Ilgalaikiai įsipareigojimai apima įmonės įsiskolinimus bei įsipareigojimus prekybos partneriams, kredito įstaigoms, valstybės institucijoms ir kitiems juridiniams bei fiziniams asmenims. Ilgalaikiams įsipareigojimams taip pat priskiriamos trumpalaikės paskolos, jei jų gražinimo terminas pratęstas arba yra sudaryta pakartotinio finansavimo sutartis ilgesniam nei vienerių metų laikotarpiui.

8. Trumpalaikiai įsipareigojimai yra tie, kurie turi būti įvykdyti per vieną įmonės įprastinės veiklos ciklą arba per vienerius metus nuo balanso sudarymo datos. Trumpalaikiai įsipareigojimai apima įmonės įsiskolinimus bei įsipareigojimus prekybos partneriams, kredito įstaigoms, valstybės institucijoms ir kitiems juridiniams bei fiziniams asmenims. Trumpalaikiams įsipareigojimams taip pat priskiriama ilgalaikių įsiskolinimų ir įsipareigojimų dalis, kuri turės būti apmokėta (įvykdyta) per vienerius metus.

V. BALANSE PATEIKIAMOS INFORMACIJOS GRUPAVIMAS

9. Balanse informacija išdėstoma tokia tvarka:

- 9.1. A. Ilgalaikis turtas;
- 9.2. I. Nematerialusis turtas;
- 9.3. II. Materialusis turtas;
- 9.4. III. Finansinis turtas;
- 9.5. B. Trumpalaikis turtas;
- 9.6. I. Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys;
- 9.7. II. Per vienerius metus gautinos sumos;
- 9.8. III. Kitas trumpalaikis turtas;
- 9.9. IV. Pinigai ir pinigų ekvivalentai;
- 9.10. C. Nuosavas kapitalas;
- 9.11. I. Kapitalas;
- 9.12. II. Perkainojimo rezervas (rezultatai);
- 9.13. III. Rezervai;
- 9.14. IV. Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai);
- 9.15. D. Dotacijos, subsidijos;
- 9.16. E. Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai;
- 9.17. I. Po vienerių metų mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai;
- 9.18. II. Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai.

10. Standarto 9 punkte nurodyti straipsniai yra privalomi, t.y. jie turi būti pateikiami ir tais atvejais, kai sumos lygios nuliui. Pavyzdinėse formose nurodytus straipsnius galima papildyti ir kitomis nei nurodyta pavyzdinėse formose eilutėmis. Tarpiniai straipsniai, nurodyti pavyzdinėse formose, spausdinant gali būti praleidžiami, jeigu likučiai lygūs nuliui. Jei pildant trumpą formą 3 punkte nurodyti straipsnių likučiai nelygūs nuliui, jie turi būti pateikiami atskiromis eilutėmis tarpiniuose straipsniuose pilnoje balanso formoje nurodytose vietose.

VI. ILGALAIKIS TURTAS

11. Ilgalaikio turto straipsnyje parodomas nematerialusis, materialusis ir finansinis turtas.

12. Nematerialusis turtas – nepiniginis, neturintis fizinės formos turtas, kuris naudojamas prekėms gaminti, paslaugoms teikti, valdymo tikslams arba nuomai. Nematerialusis turtas balanse parodomas likutine verte. Nematerialiojo turto apskaitos reikalavimus nustato 13-asis verslo apskaitos standartas „Nematerialusis turtas“.

13. Materialusis turtas – fizinę formą turintis turtas, kuris naudojamas prekėms gaminti, paslaugoms teikti, valdymo tikslams arba nuomai. Materialusis turtas balanse parodomas likutine verte. Materialiojo turto apskaitos reikalavimus nustato 12-asis verslo apskaitos standartas „Ilgalaikis materialusis turtas“.

14. Finansinio turto straipsnyje pateikiama informacija apie ilgalaikį finansinį turtą. Finansinio turto apskaitos reikalavimus nustato 18-asis verslo apskaitos standartas „Finansinės priemonės“.

VII. TRUMPALAIKIS TURTAS

15. Trumpalaikio turto straipsnyje parodomos atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys, per vienerius metus gautinos sumos, kitas trumpalaikis turtas bei pinigai ir pinigų ekvivalentai.

16. Atsargos balanse parodomos įsigijimo (pasigaminimo) savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų mažesnė. Atsargų apskaitos reikalavimus nustato 9-asis verslo apskaitos standartas „Atsargos“.

17. Per vienerius metus gautinos sumos parodomos grynąja verte, atėmus įvertintas neatgautinas sumas.

18. Kito trumpalaikio turto straipsnyje parodomas trumpalaikis finansinis turtas bei kitas trumpalaikis turtas, kuris nebuvo parodytas kituose turto straipsniuose.

19. Pinigų ir pinigų ekvivalentų straipsnyje parodomi banke ir kasoje esantys pinigai įvairia valiuta bei pinigų ekvivalentai.

20. Sukauptos pajamos parodomos gautinų sumų straipsniuose, o ateinančio laikotarpio sąnaudos – išankstinių apmokėjimų straipsniuose. Jeigu sukauptų pajamų ir ateinančio laikotarpio sąnaudų sumos yra reikšmingos, jos gali būti rodomos atskiromis eilutėmis ir paaiškinamos aiškinamajame rašte.

VIII. NUOSAVAS KAPITALAS

21. Nuosavo kapitalo straipsnyje parodomas kapitalas, perkainojimo rezervas (rezultatai), rezervai ir nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai). Nuosavo kapitalo apskaitos reikalavimus nustato 8-asis verslo apskaitos standartas „Nuosavas kapitalas“.

22. Kapitalo straipsnyje parodomas pasirašytasis įstatinis kapitalas, nurodant neapmokėtą pasirašytojo įstatinio kapitalo dalį, akcijų priedus ir savas akcijas.

23. Perkainojimo rezervo (rezultatų) straipsnyje registruojamas ilgalaikio materialiojo turto ir finansinio turto perkainojimas.

24. Rezervų straipsnyje parodomi rezervai, sudaryti iš paskirstytinojo pelno.

25. Nepaskirstytojo pelno (nuostolių) straipsnyje parodomas per ataskaitinį ir ankstesnius laikotarpius uždirbtas, bet dar nepaskirstytas pelnas arba nepadengti nuostoliai.

IX. DOTACIJOS IR SUBSIDIJOS

26. Šiame straipsnyje registruojamos dotacijos ir subsidijos. Dotacijų ir subsidijų apskaitos reikalavimus nustato 21-asis verslo apskaitos standartas „Dotacijos ir subsidijos“.

X. MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI

27. Mokėtinų sumų ir įsipareigojimų straipsnyje parodomos po vienerių ir per vienerius metus mokėtinos sumos, atidėjimai bei kiti įsipareigojimai. Įsipareigojimų apskaitos reikalavimus nustato 18-asis verslo apskaitos standartas „Finansinės priemonės“.

28. Po vienerių metų mokėtinos sumos – skolos, kurias reikės sumokėti per laikotarpį, ilgesnį kaip 12 mėnesių nuo balanso sudarymo datos.

29. Atidėjimai – įsipareigojimai, kurie paskutinę finansinių metų dieną yra tikėtini arba garantuoti, tačiau jų sumos arba įvykdymo laikotarpis nėra visiškai aiškūs.

30. Per vienerius metus mokėtinos sumos – skolos, kurias įmonė turės sumokėti per laikotarpį, trumpesnį nei 12 mėnesių nuo balanso sudarymo datos.

31. Sukauptos sąnaudos parodomos kitų įsipareigojimų, o ateinančio laikotarpio pajamos – gautų išankstinių apmokėjimų straipsniuose. Jeigu sukauptų sąnaudų ir ateinančių laikotarpių pajamų sumos yra reikšmingos, jos gali būti rodomos atskiromis eilutėmis ir paaiškinamos aiškinamajame rašte.

XI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Šis standartas turi būti taikomas sudarant 2004 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių finansinę atskaitomybę.

(Pavyzdinė pilno balanso forma)

(įmonės pavadinimas)

(įmonės kodas, adresas, kiti duomenys)

PATVIRTINTA
20.... m.....d.
protokolo Nr.....

BALANSAS
(ataskaitinis laikotarpis)
20.....m.....d.

Nurodyti – litais ar tūkstančiais litų

	TURTAS	Pasta- bos Nr.	Finansiniai metai	Prėję finansiniai metai
A.	ILGALAIKIS TURTAS			
I.	NEMATERIALUSIS TURTAS			
I.1.	Plėtros darbai			
I.2.	Prestižas			
I.3.	Patentai, licencijos			
I.4.	Programinė įranga			
I.5.	Kitas nematerialusis turtas			
II.	MATERIALUSIS TURTAS			
II.1.	Žemė			
II.2.	Pastatai ir statiniai			
II.3.	Mašinos ir įrengimai			
II.4.	Transporto priemonės			
II.5.	Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai			
II.6.	Nebaigta statyba			
II.7.	Kitas materialusis turtas			
III.	FINANSINIS TURTAS			
III.1.	Investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones			
III.2.	Paskolos asocijuotoms ir dukterinėms įmonėms			
III.3.	Po vienerių metų gautinos sumos			
III.4.	Kitas finansinis turtas			

B.	TRUMPALAIKIS TURTAS			
I.	ATSARGOS, IŠANKSTINIAI APMOKĖJIMAI IR NEBAIGTOS VYKDYTI SUTARTYS			
I.1.	Atsargos			
I.1.1.	Žaliavos ir komplektavimo gaminiai			
I.1.2.	Nebaigta gamyba			
I.1.3.	Pagaminta produkcija			
I.1.4.	Pirktos prekės, skirtos perparduoti			
I.2.	Išankstiniai apmokėjimai			
I.3.	Nebaigtos vykdyti sutartys			
II.	PER VIENERIUS METUS GAUTINOS SUMOS			
II.1.	Pirkėjų įsiskolinimas			
II.2.	Dukterinių ir asocijuotų įmonių skolos			
II.3.	Kitos gautinos sumos			
III.	KITAS TRUMPALAIKIS TURTAS			
III.1.	Trumpalaikės investicijos			
III.2.	Terminuoti indėliai			
III.3.	Kitas trumpalaikis turtas			
IV.	PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI			
	TURTO IŠ VISO:			
	NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
C.	NUOSAVAS KAPITALAS			
I.	KAPITALAS			
I.1.	Įstatinis (pasirašytasis)			
I.2.	Pasirašytasis neapmokėtas kapitalas (-)			
I.3.	Akcijų priedai			
I.4.	Savos akcijos (-)			
II.	PERKAINOJIMO REZERVAS (REZULTATAI)			
III.	REZERVAI			
III.1.	Privalomasis			
III.2.	Savoms akcijoms įsigyti			
III.3.	Kiti rezervai			
IV.	NEPASKIRSTYTASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)			
IV.1.	Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)			
IV.2.	Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)			
D.	DOTACIJOS, SUBSIDIJOS			
E.	MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
I.	PO VIENERIŲ METŲ MOKĖTINOS SUMOS IR ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI			
I.1.	Finansinės skolos			

VšĮ Lietuvos Respublikos apskaitos institutas

I.1.1.	Lizingo (finansinės nuomos) ar panašūs įsipareigojimai			
I.1.2.	Kredito įstaigoms			
I.1.3.	Kitos finansinės skolos			
I.2.	Skolos tiekėjams			
I.3.	Gauti išankstiniai apmokėjimai			
I.4.	Atidėjimai			
I.4.1.	Įsipareigojimų ir reikalavimų padengimo			
I.4.2.	Pensijų ir panašių įsipareigojimų			
I.4.3.	Kiti atidėjimai			
I.5.	Atidėtieji mokesčiai			
I.6.	Kitos mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai			
II.	PER VIENERIUS METUS MOKĖTINOS SUMOS IR TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI			
II.1.	Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis			
II.2.	Finansinės skolos			
II.2.1.	Kredito įstaigoms			
II.2.2.	Kitos skolos			
II.3.	Skolos tiekėjams			
II.4.	Gauti išankstiniai apmokėjimai			
II.5.	Pelno mokesčio įsipareigojimai			
II.6.	Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai			
II.7.	Atidėjimai			
II.8.	Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai			
	NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO:			

(įmonės administracijos vadovo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(Pavyzdinė trumpo balanso forma)

(įmonės pavadinimas)

(įmonės kodas, adresas, kiti duomenys)

PATVIRTINTA
20.... m.....d.
protokolo Nr.....

BALANSAS
(ataskaitinis laikotarpis)
20.....m.....d.

Nurodyti – litais ar tūkstančiais litų

	TURTAS	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praeję finansiniai metai
A.	ILGALAIKIS TURTAS			
I.	NEMATERIALUSIS TURTAS			
II.	MATERIALUSIS TURTAS			
III.	FINANSINIS TURTAS			
B.	TRUMPALAIKIS TURTAS			
I.	ATSARGOS, IŠANKSTINIAI APMOKĖJIMAI IR NEBAIGTOS VYKDYTI SUTARTYS			
II.	PER VIENERIUS METUS GAUTINOS SUMOS			
III.	KITAS TRUMPALAIKIS TURTAS			
IV.	PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI			
	TURTO IŠ VISO:			
	NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
C.	NUOSAVAS KAPITALAS			
I.	KAPITALAS			
II.	PERKAINOJIMO REZERVAS (REZULTATAI)			
III.	REZERVAI			
IV.	NEPASKIRSTYTASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)			
D.	DOTACIJOS, SUBSIDIJOS			
E.	MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
I.	PO VIENERIŲ METŲ MOKĖTINOS SUMOS IR ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI			
II.	PER VIENERIUS METUS MOKĖTINOS SUMOS IR TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI			
	NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO:			

(įmonės administracijos vadovo
pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)